

Dr. sc. Željko Šain
Mr. sc. Edin Taso

UREĐENJE TRŽIŠTA OSIGURANJA U BIH U POSLEDNJOJ DEKADI

Aktuarsko društvo Srbije i Ekonomski fakultet Beograd
Beograd, 12 – 14 juni 2012.

1

Sadržaj

1. PROPISI O OSIGURANJU U BOSNI I HERCEGOVINI
2. TRŽIŠTE OSIGURANJA I KONKURENCIJA U BIH
3. FINANSIJSKI POTENCIJAL I REZULTATI SEKTORA OSIGURANJA U BIH
4. KONKURENTNOST SEKTORA OSIGURANJA NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU U BIH
5. KOMPARACIJA SEKTORA OSIGURANJA U BIH, REGIONU I EVROPSKOJ UNIJI I GLAVNI UZROCI ZAOSTAJANJA
6. MOGUĆNOSTI PRIMJENE NOVIH STANDARDARDA SOLVENTNOSTI U SEKTORU OSIGURANJA BIH I GLAVNE PREPREKE
7. ZAKLJUČAK

2

1. PROPISI O OSIGURANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

1.1. Karakteristike zakonodavstva o osiguranju u BiH

1.2. Formalno - pravni status, broj i vlasnička struktura (re)osiguravajućih društava u BiH

Tabela 1. Broj i vlasništvo nad društvima za osiguranje u BiH
31.12.2010.godine

Vlasništvo	Neživotno	Životno	Kompozitno	Reosiguranje	Ukupno
Domaće	13	1	1	1	16
Inostrano	1	1	8	0	10
UKUPNO	14	2	9	1	26

Izvor: Statistički bilten osiguranja BiH za 2010. str.18.

3

1. PROPISI O OSIGURANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Tabela 2. Broj i vlasništvo nad društvima za osiguranje u BiH
31.12.2006.godine

Vlasništvo	Neživotno	Životno	Kompozitno	Reosiguranje	Ukupno
Domaće	11	0	3	1	15
Inostrano	2	3	5	0	10
UKUPNO	13	3	8	1	25

Izvor: Statistički bilten osiguranja BiH za 2006.

4

2. TRŽIŠTE OSIGURANJA I KONKURENCIJA U BIH

Tabela 4. Ostvarena premija po vrstama osiguranja i ukupno u BiH u €

Vrsta osiguranja	2004	Učešće	2010	Učešće
Osiguranje osoba	15.461.306,96	10%	21.340.044,38	9%
Osiguranje kasko	13.844.514,6	9%	30.324.275,12	13%
Osiguranje kargo	963.348,5524	1%	2.347.789,94	1%
Osiguranje imovine	19.651.269,27	13%	28.066.579,4	12%
Osiguranje odgovornosti	86.930.043,48	57%	120.252.642,1	50%
Financijska osiguranja	203.411,8506	0%	888.399,2982	0%
Ukupno neživotna osiguranja	137.053,8947	90%	203.219.730,2	84%
Životna osiguranja	14.917.700,41	10%	38.114.371,89	16%
U k u p n o	151.971.595,1	100%	241.334.102,1	100%

5

2. TRŽIŠTE OSIGURANJA I KONKURENCIJA U BIH

Tabela 12. Premija i isplaćene štete u BiH i ostvareni odnos štete/premija

	2004	2010
BiH premija u 000 €	151.971,8	241.333,86
<i>Indeks</i>		102,92
Isplaćene štete u BiH u 000 €	55.810,58	99.024,97
<i>Indeks</i>		103,68
Isplaćene štete / Ukupna premija u BiH	37%	41%

Izvedeno po podacima Agencija za osiguranje u BiH 2010

6

3. FINANSIJSKI POTENCIJAL I REZULTATI SEKTORA OSIGURANJA U BIH

Tabela 14. Broj i struktura zaposlenih u sektoru osiguranja BiH u
2010. godini

2010	Dr., mr.	VSS	VŠ, SSS, VKV	NSS	Ukupno
BiH	49	996	2685	77	3.807
u %	1,28	26,16	70,53	2,03	100,00

7

4. KONKURENTNOST SEKTORA OSIGURANJA NA FINANSIJSKOM TRŽIŠTU U BIH

Tabela 18. Vrijednost i struktura sektora finansijskih usluga u BiH u 2010. (mil.
€)

Finansijska institucija	Ukupno BiH	
	Aktiva	Udio u %
Banke	10.456,94	84,34
Investicioni fondovi	459,14	3,7
Društva za osiguranje	478,57	3,86
<i>Struktura društava za osiguranje u %</i>	100	
Mikrokreditne organizacije	437,66	3,53
Lizing društva	566,51	4,57
Ukupno	12.398,83	100
<i>Struktura društava za osiguranje u %</i>	100	

Izvor: Prema podacima Agencije za osiguranje u BiH:
Statistika tržišta osiguranja BiH 2010.

8

5. KOMPARACIJA SEKTORA OSIGURANJA U BIH, REGIONU I EVROPSKOJ UNIJI I GLAVNI UZROCI ZAOSTAJANJA

5.1. Komparacija broja društava, vrijednosti i strukture premije

Tabela 20. Kretanje premije u EU 27, u BiH i u susjednim zemljama

Ukupna premija (milioni eura)	2010	
	2010	Prema EU27
EU 27	1.116,225	
<i>Indeks</i>	<i>111,4</i>	
Hrvatska	1.254,00	0,00112
Srbija	587	0,00053
Crna Gora	62	0,00006
BiH	241	0,00022
<i>Indeks</i>	<i>103,0</i>	

Izvor: Izvedeno iz podataka Agencije za osiguranje u BiH Statistika tržišta osiguranja u BiH -izvještaji za 2010.

9

5. KOMPARACIJA SEKTORA OSIGURANJA U BIH, REGIONU I EVROPSKOJ UNIJI I GLAVNI UZROCI ZAOSTAJANJA

5.4. Makroekonomski položaj BiH u odnosu na okruženje

Tabela 27. Nominalni i realni bruto domaći proizvod u BiH 2005.-2010.

	2005	2008	2009	2010
Nominalni BDP u milionima €	8.655,15	12.637,09	12.267,94	12.654,47
Realni BDP (stopa rasta u %)	4,30	5,42	-3,20	0,90

Izvor: Agencija za osiguranje u BiH Statistika tržišta osiguranja u BiH -izvještaji za 2007. i 2010.

10

5. KOMPARACIJA SEKTORA OSIGURANJA U BIH, REGIONU I EVROPSKOJ UNIJI I GLAVNI UZROCI ZAOSTAJANJA

Tabela 30. Premija po stanovniku u EU27, u BiH i u susjednim zemljama

	2009	2010
Premija po stanovniku EU 27 eur	2.281	2.241
Premija po stanovniku Hrvatska eur	290	292
Premija po stanovniku Srbija eur	76	80
Premija po stanovniku Crna Gora eur	104	99
Premija po stanovniku u BiH eur	61	64

Izvedeno iz podataka Agencije za osiguranje u BiH Statistika tržišta osiguranja u BiH -izvještaji za 2009 - 2010.

11

5. KOMPARACIJA SEKTORA OSIGURANJA U BIH, REGIONU I EVROPSKOJ UNIJI I GLAVNI UZROCI ZAOSTAJANJA

Tabela 31. Udjeli premije u GDP u EU 27, u BiH i u susjednim zemljama

	2009	2010
Udio premije u BDP EU 27	8,00%	8,43%
Udio premije u BDP u Hrvatskoj	2,83%	2,80%
Udio premije u BDP u Srbiji	1,80%	1,80%
Udio premije u BDP u Crnoj Gori	2,14%	2,06%
Udio premije u BDP BiH	1,91%	1,91%

Izvor: Izvedeno iz podataka Agencije za osiguranje u BiH Statistika tržišta osiguranja u BiH -izvještaji za 2009., i 2010.

12

6. MOGUĆNOSTI PRIMJENE NOVIH STANDARDA SOLVENTNOSTI U SEKTORU OSIGURANJA BIH I GLAVNE PREPREKE

- Entitetske agencije za osiguranje (Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske) određuju normativnu regulativu
- Principi Solventnosti I se primjenjuju u postojećoj praksi osiguravajućih društava
- Vrš se edukacije i pripreme za izgradnju osnova u mogućoj primjeni odredbi Solventnosti II; Glavne prepreke su u postojećim kapacitetima osiguravajućih društava i pravnoj uređenosti industrije osiguranja BiH

13

7. ZAKLJUČAK

I pored ostvarenog kontinuiranog rasta ukupne premije osiguranja, angažovane poslovne imovine i kapitala u protekloj dekadi, finansijski potencijal osiguravajućih društava u BiH je vrlo skroman, ograničen i usitnjen kako u odnosu na domaći bankarski sektor, tako i pogotovu u odnosu na međunarodnu konkurenciju u osiguranju i finansijskom tržištu.

14

HVALA NA PAŽNJI!

15